

אורה נטה ללון

(המשך)

חיך דניאל ב"ח ואמר יודע מר כנגד מה סיפר אבא סיפור זה, כנגד זה שהוא אוהב אותי. חבל שאין הקדוש ברוך הוא עושה כעצתו של הבעש"ט.

מנין שאין הקדוש ברוך הוא עושה כך? אבא אפשר אחר כל הצרות שבאו עליך אתה אומר כן?

אלא מי יאמר כן, מי ששרוי בטובה כל ימיו ואינו רואה מרוב טובה חסדיו יתברך, אדרבא, לי נאה לומר, שבכל שעה ושעה אני רואה טובתו יתברך. והלואי שלא אחטא לפניו, שאני עושה חילוק בין מעשיו ואומר זה טוב וזה אינו טוב. אבל מצפה אני לכשאזכה לדור בארץ ישראל יגלה הקדוש ברוך הוא את עיני לראות שכל מעשיו נאים. ועכשיו שסיימנו בדבר טוב נברך את האדון בליל טוב ונלך.

פרק תשיעי / באש ובמים

ר' שלמה ודניאל בנו נפטרו ממני והלכו להם ואני חזרתי לחדרי והדלקתי נר והשתטחתי על מטתי ונטלתי ספר להערב בו שנת. לא הספקתי לקרות בו עד שהנחתיו מידי והתחלתי מהרהר בלבי. מה הרהרתי ומה לא הרהרתי.

יושב לו אותו זמן, סנטרו סמוך לו על מקלו וקמטי פניו מבהיקים וכיצוצות של אורה יוצאים מהם ויורדים על זקנו. סמוך לו יושב בנו ומחליק את רגליו, פעמים זו שנולדה עמו מברייתו של אדם ופעמים זו שהושיבו לו אחר כך, ואין אתה יודע איזו מהן חביבה עליו יותר, זו שנעשתה בידי שמים או זו שנעשתה בידי אדם. אומר לו הקיטע

לאביו אבא מלחמת גוג ומגוג כבר באה ומשיח בן דוד עדיין לא בא. משיבו אביו ואמר בני מלחמת גוג ומגוג היא בכל דור ודור ובכל עת ובכל שעה ובכל אדם ואדם, בתוך ביתו של אדם, בתוך לבו, בלבו ובבלב בניו, שתוק בני שתוק, כבר אמר ירמיה קרוב אתה בפיהם ורחוק מכליותיהם, ועדיין הדברים צועקים מתוך לבם של ישראל. אומר אני לעצמי למחר יעלה אותו זמן לארץ ישראל, מצד החומר הרי טוב, אורה של ארץ ישראל מבריא וחבריו של ירוחם בנו יתנו לו דירה ומזונות וינהגו בו כבוד. אבל אפשר שזמן זה יראה כבוד עצמו ויוותר על כבוד אביו שבשמים, שיראה קצת מצוות רפויות בידיהם, כגון שמירת שבת וישתוק. מעלים אדם עיניו ממעשיו הרעים של בנו ואינו מעלים עיניו ממעשיהם הרעים של חבריו של בנו. או שמא חיבת אחרים חביבה עליו כחיבת בנו? כדרך הזקנים שהרפתקאות הרבה עברו עליהם ולימדו את עצמם לקבל הכל באהבה, לא כרוב הצעירים שהולכים אחר לבם ואם באה מצוה לידם חוששים למצפונם ונמנעים מלעשותה, כמה ויותר עושה אדם ואינו חושש, כיון שהדברים מגיעים לשמירת התורה חושש לו ממצפונו. אבל מה לי להכניס ראשי בדבר שאין בידי לתקן, אעצום עיני ואישן.

קודם שישנתי ידעתי שלילה זה לא יעבור עלי בלא חלומות. ומה שחשבתי נתקיים במלואו. אני עצמי נתתי פתחון פה לבעל החלומות, שיבוא אצלי ויתגרה בי.

אבל אני גברתי על בעל החלומות והנחתיו במקום שהנחתיו ועמדתי וירדתי לספינה אחת מלאה מישראל, זקנים וזקנות,

בחורים ובתולות. בני אדם נאים כאלו לא ראית מימך. אם אדמה את האנשים בחמה ואת הנשים בלבנה, הרי חמה ולבנה פעמים נכסים ואין אורם ביצר, ואילו הם האירו בלא הפסק. פעם אחת ביום הכיפורים סמוך למנחה ראיתי אור מופלא בחלון בית מדרשו הישן והייתי סבור שאין מופלא ממנו, פתאום ראיתי שיש מופלא ממנו, ולא עוד אלא של בית מדרשו אור דומם וכאן האור חי, ואם תמצא לומר — מדבר, שכל זיק וזיק מתנגן. וכי קול יש לאור והוא מדבר או שר? דבר זה לא ניתן לפרש, ואילו ניתן לי לפרש לא הייתי מפרשו, אלא ניאות הייתי לאורו.

עכשיו נסתכל ונראה מה עשו אלו על הים. הזקנים והזקנות ישבו וידיהם על ברכיהם ונסתכלו בים, והבחורים והבחורות רוקדים ושרים. כל אותם הימים לא פסקו שמחה ורקודים. שהרי אותה ספינה לארץ ישראל הלכה, אף אני רקדתי. אני איני בקי בריקודים, אבל רוקד הייתי יותר מכולם. וכשהפסקתי באו רגלי והרקידו אותי. עד כאן הכל כשורה, מכאן ואילך אין הכל כשורה. שבשעה שעמדתי ורקדתי תפסני זמן אחד בציצויותי ואמר חסר אחד למנין. הנחתי את חברי ונכנסתי עמו ללשכת המתפללים. וקודם שנכנסתי נתעטפתי בטלית. תהה כל הציבור, ואף אני תהיתי, שהרי אותה שעה זמן תפילת ערבית היה שאינו זמן ציצית. מכל מקום שמחו עלי שבאתי והשלמתי את המנין. הלך אותו זמן אצל התיבה והדליק נר, הלכתי אחריו כדי ליטול סידור. יודע אני כל התפילות בעל פה, כל שכן תפילת ערבית, אבל מתוך שנתבלבלה דעתי על ידי טלית שליבשתי שלא בזמנה הייתי מתיירא שמא אטעה בתפילתי. כשפשטתי את ידי לסידור פגע נר בטלית ואחזה בה אש. נתבלבלתי יותר וקפצתי

לתוך גלי הים. אילו הייתי זורק טליתי מעלי הייתי ניצול מן הדליקה, אבל אני לא עשיתי כן, אלא קפצתי לתוך הים. לא די שלא ניצלתי מן הדליקה אלא עמדתי לטבע. הגבהתי את קולי וצעקתי אני ושרף אני טובע, כדי שישמעו ויצעקו ויבואו להצילני. והם לא צעקו ולא נשמע שום קול, חוץ מקולי אני שצעקתי נחם את העיר האבלה והשרופה, אמרתי לעצמי היכן הוא הזקן? בטלתי עיני וראיתי שהוא עומד מוטה על גדר הספינה ואינו זו ואינו מנענע אפילו בקנה. בא אדם אחד, דומה לדניאל ב"ח ואינו דומה לו, שדניאל ב"ח קיטע ברגל אחת וזה גידם משתי ידיו. כשראיתי כך נתייאשתי ומסרתי את עצמי לגלי הים. נשאני הים בנחת והביאני למקום אחד. ראיתי אור מנצנץ לפני, אמרתי לעצמי הרי אני מגיע למקום יישוב ובודאי ירחמו היהודים עלי ויביאוני ליבשה. נכנסה שמחה בלבי ונטלתי עיני לראות מהיכן האורה יוצאת, באה רוח וכבה הנר. הכרתי פתאום שאותו נר הוא שהדלקתי לפני מטתי ולא שאלתי את עצמי היאך הגעתי לכאן, אלא הפכתי עצמי לצד אחר ועצמתי עיני עד שנפלה עלי שינה ונתנמנמתי.

אחר שאכלתי פת שחרית נטלתי את המפתח והלכתי לבית המדרש ואמרתי לעצמי נלך ונלמד, כיון שיצאתי לרחוב קפץ בית המדרש לקראתי, כזקן שעדיין לא תש כחו.

נטלתי את המפתח ופתחתי את הדלת ונכנסתי והוצאתי ספר וישבתי ללמוד. וכיון שישבתי ללמוד, למדתי מתוך שמחה.

(עוד יבוא)